

STYRKET PÆDAGOGISK LÆREPLAN

Børnehuset Himmelblå
Almen børnehave og §32 dagtilbud 0-7 år.

BRØNDERSLEV
KOMMUNE

Indhold

Hvem er vi?	4
Læreplansblomsten	7
KVALid	8
Børnesyn	8
Som fagprofessionel i Brønderslev Kommune betyder det:.....	9
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	9
Dannelse og børneperspektiv	10
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	10
Leg	10
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	10
Læring	11
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	11
Børnefællesskaber	11
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	11
Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer	12
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	12
Forældresamarbejde	12
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	13
Børn i udsatte positioner	13
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	13
Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet	14
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	14
De seks læreplanstemaer	14
Evalueringskultur	15
Hos os betyder det at vi.....	15
Alsidig personlig udvikling	16
Hos os betyder det at vi.....	16
Social udvikling	17
Hos os betyder det at vi.....	17
Kommunikation og sprog	18
Hos os betyder det at vi.....	18
Krop, sanser og bevægelse	19

Pædagogiske mål for læreplanstemaet	19
Hos os betyder det at vi.....	19
Natur, udeliv og science.....	20
Hos os betyder det at vi.....	20
Kultur, æstetik og fællesskab Pædagogiske mål for læreplanstemaet	21
Hos os betyder det at vi.....	21

Hvem er vi?

Børnehuset Himmelblå er bygget i 1996 som integreret institution og er beliggende centralt i Dronninglund by med kort afstand til bymidte, bibliotek, skole og skønne udeområder med skov og sø. Børnehuset Himmelblå er en specialintegreret børnehave. Børnehuset Himmelblå er normeret til 75 almene børnehavebørn, i alderen 2,10-6 år.

For børn i alderen 0-7 år, der har behov for et specialpædagogisk §32 dagtilbud, er der 20 visiterede pladser.

Børnehuset Himmelblå har et inkluderende miljø, hvor samværet er præget af omsorg for hinanden, tæt kontakt og fællesskab mellem børn, personale og forældre.

Det, der særligt kendetegner Børnehuset Himmelblå, er en stor mangfoldighed. Vi har 5 stuer, hvoraf 2 stuer er for almenbørn og 3 stuer for §32 dagtilbud.

Der ansat 1 dagtilbudsleder til hele huset, derforuden 12 timers sekretær til §32 dagtilbud.

I almenbørnehaven er der ansat 6 pædagoger, 3 pædagogiske assistenter og 2 uddannet personale. Der er tilknyttet studerende og personale i fleks- og skånejob.

I §32 dagtilbud er der ansat 1 faglig koordinator, 10 pædagoger, 1 pædagogisk assistent, 1 studerende. Personalet har specialviden og uddannelse. Vi samarbejder med andre faggrupper bla. fysioterapeut, ergoterapeut, logopæd og psykolog.

I Børnehuset Himmelblå lægger vi vægt på samarbejde og tværfagligheden.

Mangfoldigheden med at almen- og §32 dagtilbud som er under samme tag, er en styrke og ressource i Børnehuset Himmelblå. Børnene har deres base på en primærstue, de leger og færdes på alle stuer og danner dermed relationer på tværs.

Børn fra §32 dagtilbud deltager i almengrupperne i det omfang, de kan. De indgår i fælleslæringsmiljøer, spejler sig og lærer af børn fra almen.

Tilsvarende søger børn fra almen også §32 dagtilbud, hvor de har mulighed for i mindre fællesskaber, at fordybe sig i legen eller med spil.

Børnehuset Himmelblå danner rammen om et børneliv, med mangfoldighed og forskellighed, som er afstemt efter børnenes alder. Personalet er bevidste om at være positive rollemodeller for børnene og forholder sig åbent og nysgerrigt til det, der er "anderledes".

I Børnehuset Himmelblå har vi læringsmiljøer., hvor vi kommer hinanden ved, og hvor børnene indgår i inkluderende fællesskaber på tværs af alder, stuer, køn og interesser.

Børnehuset Himmelblå er indrettet med flere små læringsmiljøer i et fællesrum. Vi laver kreativt værksteder med mulighed for diverse finmotoriske aktiviteter. Vi har en gymnastiksal, som anvendes til forskellige formål både musik, boldspil, motorisk aktivitet og §32 dagtilbudsbørnenes konkrete træning med fysio- og ergoterapeut.

På vores legeplads er der flere forskellige motorisk udfordrende aktivitetsmuligheder. Børnene kan let finde små rum til deres leg eller klatre i de gamle frugttræer.

Der er skabt plads til både større og mindre legefællesskaber i det daglige fysiske udendørslæringsmiljø. Det pædagogiske personale anvendes aktivt og reflekterende

udemiljøet til at understøtte børnenes legemuligheder og forskellige interesser. Pædagogisk anvender vi vores udendørsmiljøer til at udfordre børnene i de varierende læringsmiljøer.

For at inddrage børnenes perspektiver er det pædagogiske personale lydhør og interesseret i børnenes ideer og perspektiver, når de tilrettelægger aktiviteter og læringsmiljøer.

Det pædagogiske personale indsamler data, som analyseres og bringer børnenes perspektiv i spil gennem data.

Forældrene får indsigt og viden om børnehavens dagligdag og læringsmiljøer gennem collager på Aula, som fortæller om processerne i læringsmiljøerne.

Vi har et aktivt sprogligt læringsmiljø, hvor det pædagogiske personale motiverer og taler med børnene om, hvad de er optaget af, og beskriver de ting, de oplever i fællesskabet og individuelt, herved gives ord og begreber til barnets oplevelse.

Mangfoldighed er et værdiord i Børnehuset Himmelblå.

Vi ser at:

- At børnene profiterer af at være i et inkluderende miljø, hvor vi er sammen på tværs af almen- og §32 dagtilbud.
- At børnene gensidigt spejler sig i hinanden og lærer at hjælpe hinanden,
- At tage hensyn og være tolerante.
- At børnene får en forståelse af, at mennesker er forskellige og evner forskellige ting.
- At der er venskaber og fællesskaber på tværs af alder, køn og ressourcer.
- At have nærvær og være omsorgsfuld for både børn og voksne.
- At omgås dyr og passe høns og fisk.

Børnehuset Himmelblå lever op til de lov- og forvaltningsmæssige rammer jf. Dagtilbudsloven samt Brønderslev Kommunes lokale politikker og strategier.

Børnehuset Himmelblå er i gang med at etablere en evalueringskultur. Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde i Børnehuset Himmelblå. På personalemøderne evalueres praksis, vi anvender KVALid, SMITTE.

Udarbejdelsen af Styrket Pædagogiske Plan er påbegyndt i juni 2022. Styrket Pædagogisk Plan 2022 er dynamisk og vil være et fortløbende arbejdsredskab i Børnehuset Himmelblå.

Personalerepræsentanter har haft indflydelse på indholdet, inden den yderligere kvalificeres af forældrebestyrelsen.

Anbefalinger fra det pædagogiske tilsyn indgår i indretningen af læringsmiljøerne i Børnehuset Himmelblå. Læringsmiljøerne er zoneopdelte og viser, hvad børnene kan lege og lære i de forskellige miljøer.

Børnenes perspektiver, interesser og deltagelsesmuligheder indtænkes i læremiljøerne.

Der arbejdes fortsat med at udbygge og udvikle evalueringskulturen i Børnehuset Himmelblå. Der øves i at anvende Forms til dataindsamling ift. evaluering af læringsmiljøer.

Børnehuset Himmelblå er i en forandringsproces ift. at §32 øges med flere indskrevne børn. Samtidig er fem specialpædagoger på barselsorlov.

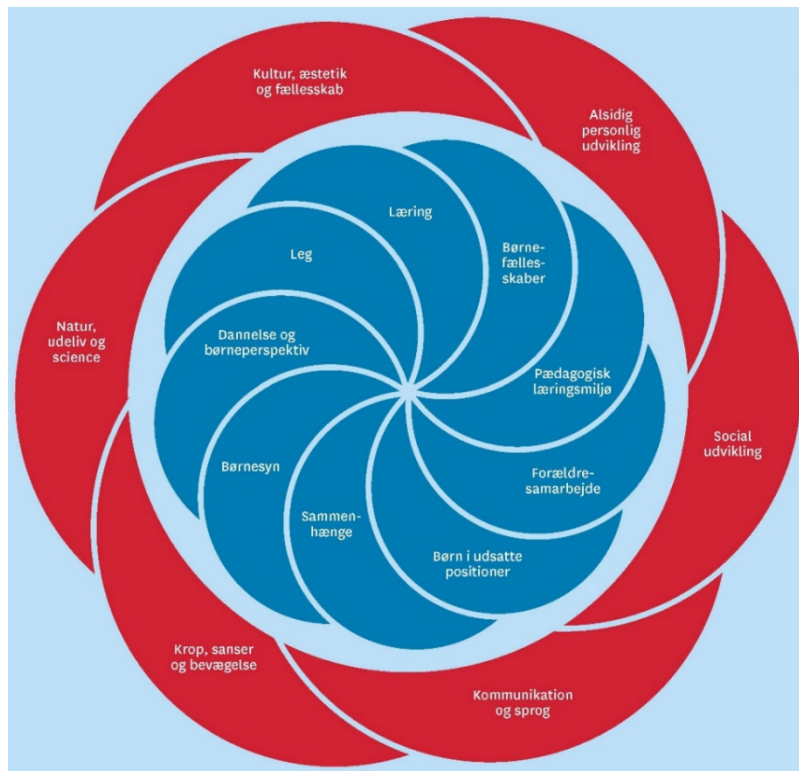
I almenbørnehaven er der modtaget mange nye børn ellers i august måned og der kommer løbende nye børn.

Det pædagogiske personale er opmærksomme på det enkelte barn, dets placering i børnegruppen og på hele gruppen, samt på at skabe og fastholde fælles opmærksomhed i både vokseninitierede aktiviteter og børnenes lege.

Dertil er det pædagogiske personale også opmærksomme på at lytte efter det, barnet udtrykker følelsesmæssigt nonverbalt, og agerer herefter.

Læreplansblomsten

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde. Seneste opdaterede version af læreplanen lægges på institutionens hjemmeside hvert andet år, men kan rekvireres ved kontakt til dagtilbudsleder/dagplejepædagog. I løbet af de to år, er læreplanen et arbejdsredskab for dagtilbuddet hvor planen gennemgår løbende evaluering og justering. Det fremgår af den pædagogiske plan, hvordan der hele dagen arbejdes med at etablere inkluderende læringsmiljøer og børnefællesskaber, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børn de bedste muligheder for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Centralt i dette er Brønderslev Kommunes Børnesyn, hvorfor dette præsenteres indledningsvist.

De pædagogiske læringsmiljøer beskrevet i denne pædagogiske plan er tilrettelagt, så de inddrager hensynet til børns perspektiver og deltagelse, til børnefællesskabet og til den aktuelle børnegrupes sammensætning og forudsætninger.

For at inddrage børnenes perspektiver er det pædagogiske personale lydhør og interesseret i børnenes ideer og perspektiver, når de tilrettelægger aktiviteter og læringsmiljøer. Det pædagogiske personale indsamler data, som analyseres og bringer børnenes perspektiv i spil gennem data.

Forældrene får indsigt og viden om børnehavens dagligdag og læringsmiljøer gennem collager på Aula, som fortæller om processerne i læringsmiljøerne.

KVALid

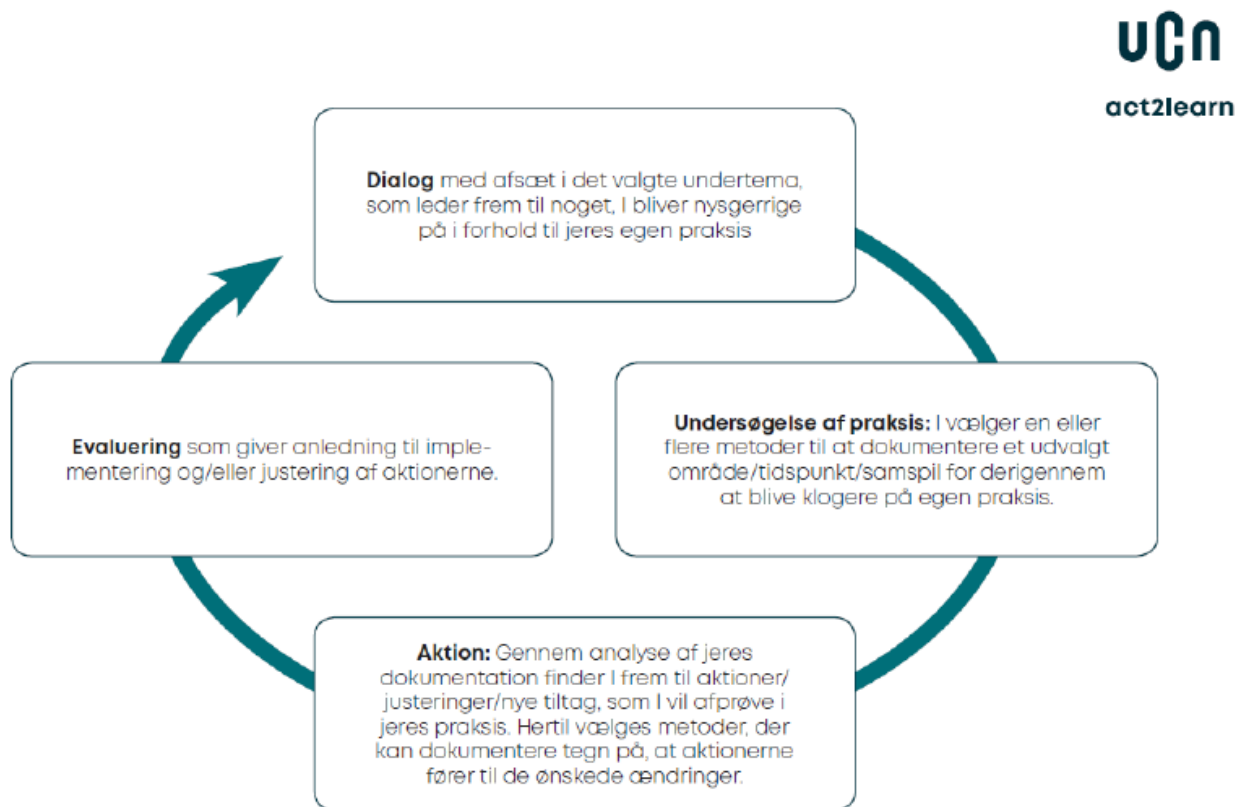
KVALid står for Kvalitet i dagtilbud og er et dialogbaseret værktøj til systematisk selvevaluering, der arbejdes med på hele dagtilbuds området. Arbejdet har været i gang siden efteråret 2020.

Gennem aktionslæring og med afsæt i kvalitetskriterierne i KVALid, undersøger, udforsker og evaluerer vi løbende vores pædagogiske praksis.

Med KVALid arbejdes der med rammerne omkring barnet – altså læringsmiljøet. Her kigges både på struktur, proces, børneperspektiv og læreplanen, i tråd med Børnesynet.

I afsnittet med de seks læreplanstemaer tydeliggøres hvilke tematikker fra KVALid materialet der er anvendt og hvornår.

Når der arbejdes med KVALid er det i aktionslæringstilgang. Nedenstående model viser et loop.

Børnesyn

Det enkelte barn er ligeværdigt, unikt og indeholder masser af ressourcer og udviklingspotentialer. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre – såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab.

Barnet skal forstås ud fra de sammenhænge, det indgår i og ud fra de betingelser det har for at handle. Barnets adfærd kan derfor ikke ses løsrevet fra de voksnes praksis og slet ikke løsrevet fra de rammer og regler de voksne sætter op for børnenes liv med hinanden.

- For at forstå barnet, skal vi voksne undersøge barnets baggrund og hverdag
- Barnet er aldrig et problem, men det kan være en del af en problematik – og så har vi som voksne ansvaret
- Barnets trivsel og udvikling påvirkes af hvilken tilgang og sprog, vi voksne anvender i kontakten med barnet

Som fagprofessionel i Brønderslev Kommune betyder det:

- At du er bevidst om, at den måde du forstår barnet på og det sprog du bruger, har afgørende betydning for barnets udvikling og muligheder
- At du tager ansvar for at finde ud af hvad det er der i omgivelserne står i vejen for barnet, hvis barnet ikke lykkes ift. De krav og forventninger vi stiller i dagplejen, daginstitutionen og i skolen
- At du aldrig beskriver et barn negativt- for så er det umuligt at forandre sig som barn
- At du kan tænke ud fra flere perspektiver, fordi virkeligheden altid kan se anderledes ud og kan ændres. Derfor benytter du flere forskellige tilgange for at barnet skal lykkes
- At du er bevidst om at fællesskab ikke udvikles ved at fokusere på individer – men snarere omvendt: Fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling
- At du er bevidst om, at forældres holdning og deltagelse i børnenes liv, har betydning for børnenes fællesskaber

På dagtilbudsområdet i Brønderslev Kommune arbejder vi ud fra et fælles Børnesyn.

Dette danner grundlag for vores pædagogiske praksis. Børnesynet har en betydning for den måde, vi møder børnene på. Vi ser børn som kompetente aktører, der har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Sproget skaber virkeligheden og vi arbejder derfor bevidst med narrativer. Vores dagtilbud skal danne rammen for det gode børneliv, og vi arbejder ud fra en erkendelse af, at alle børn har brug for at være en del af et fællesskab, hvor de føler sig set, hørt og forstået. Vi ser børnenes initiativer og perspektiver som noget centralt i forhold til at udvikle selvværd og gå-på mod. Børnene skal opleve glæde ved at lære, hvorfor vi har ansvar for at have fokus på dette igennem hele vores dag. Med KVALid har vi fokus på at opkvalificere læringsmiljøerne omkring børn, da barnets forudsætninger skal forstås ud fra de rammer, som barnet indgår i - og de muligheder de har for at handle.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

At vi hele tiden har fokus på at agere ud fra Børnesynets intentioner. To gange årligt afholdes en fælles introdag for nye medarbejdere på skole- og dagtilbudsområdet, hvor der introduceres til Børnesynet, den systematiske tilgang, den sammenhængende børnepolitik og arbejdet med udvikling i Fællesskaber. Børnesynet er vedhæftet alle stillingsopslag, således alle ansatte har indblik i vores tilgang helt fra starten af ansættelsesforholdet.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal opleve at have indflydelse på deres hverdag og inviteres til aktiv deltagelse i egen læring. Dannelsesprocessen sker hele dagen, da der opstår mange daglige situationer, hvor barnet skal agere i samarbejde med andre. Det er i denne proces vi skaber forudsætninger for, at barnet oplever at være medskaber af egen læring. Det er ligeledes i denne proces, at børnene kan lære, at verden er større end dem selv, og at det er en fælles opgave at passe på hinanden og på fællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Det pædagogiske personale anerkender alle børns forskellighed og medtænker systematisk dette i hverdagens rutiner og vokseninitierede aktiviteter. Dette sikres, at alle børn kan deltage, og alle ses som en værdifuld del og ressource i fællesskabet.

Leg

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børnenes sociale og personlige læring, trivsel og udvikling. Derfor udgør legen et særdeles vigtigt element i vores forståelse af den måde, hvorpå børn tilegner sig livserfaringer. Børns nysgerrige og eksperimenterende tilgang til verden og legen skal imødekommes og prioriteres i det daglige arbejde. Vi ser den frie og spontane leg som en vigtig del af barnets hverdag - her har barnet mulighed for at udvikle selvbestemmelse og indflydelse sammen med andre. Legen skal ske på børnenes præmisser, men kan rammesættes af de voksne, så den udvikles og nuanceres i samarbejdet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Grundlæggende er legen et kæmpe læringsrum, hvor det pædagogiske personale går foran, ved siden af, bagved børnene i både voksen- og børneinitieret lege.

Vi arbejder ud fra ICDP, og dertil støtter, guider og rammesætter det pædagogiske personale børnenes leg, så den udvikler sig positivt for alle børn. Der gives mulighed for, at der skabes relationer og læring gennem leg.

Det pædagogiske personale uddanner sig løbende på diplom efteruddannelse i legens relationer og betydning for børns læring. Det pædagogiske personale understøtter børnene deltagelsesmuligheder i leg, med at ex. at sætte ord på deres følelser og forventninger til legen. Det pædagogiske personale hjælper og guider i børnenes konflikter eller når de har forskellige perspektiver. Det styrker børnenes selvforståelse og forudsætninger for, at børnene bliver medskaber af eget liv og udvikler tolerance over for andres perspektiver. Det pædagogiske personale har en særlig opmærksomhed og forpligtelse overfor børn i udsatte positioner, hvor børnene ikke altid får afstemt egne deltagelsesmuligheden i læringsmiljøet. Her justerer det pædagogiske personale sig, så alle børn føler sig set, hørt og forstået.

Læring

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling. Det indebærer bl.a. at stimulere børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik, hvilket sker gennem fx leg, relationer og udforskning. Børns læring tænkes ind i den daglige praksis på tværs af strukturer. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle og at processer er meningssskabende og motiverende for børnene. Trygge relationer i fællesskabet har stor betydning for børnenes læringslyst, da det er i samarbejde med andre, at læring og udvikling kan finde sted. Børns læring finder sted i både børne- og vokseninitierede aktiviteter, leg og rutinesituationer, og et stærkt pædagogisk læringsmiljø har derfor fokus på kvaliteten i alle typer af situationer gennem hele dagen.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Det pædagogiske personale sikrer, at børnene oplever faste rutiner i dagligdagen, men ændrer på rammesætningen, hvis børnene udtryk og perspektiver indikerer, at der er brug for det, så barnet føler sig set, hørt og forstået.

Det pædagogiske personale har fælles opmærksomhed på at rammesætte læringsmiljøer til fordybelse, som skaber mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børnefællesskaber

Dagtilbuddet skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber og fællesskaber på tværs af alder, køn og kultur. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så der er en balance mellem initiativer fra det enkelte barn og hensyn til fællesskabet.

Vi arbejder med inkluderende børnefællesskaber, hvor vi møder barnets behov og viser det, at der er plads til alle i vores fællesskab. Et trygt børnefællesskab er fundamentet for børns sociale liv og trivsel og det er her børn udvikler vigtige kompetencer som engagement og samarbejde med andre børn. Børn lærer her at have indflydelse på eget liv og bidrage til fællesskabet.

Børn indgår hver dag i forskellige meningsfulde fællesskaber, der er motiverende for deres trivsel og læring. Det er både forældre og personale der er ansvarlige for at skabe et inkluderende miljø i institutionen, som alle kan indgå i.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Det pædagogiske personale er opmærksomme på det enkelte barn, dets placering i børnegruppen, og på hele gruppen, samt på at skabe og fastholde fælles opmærksomhed. Mangfoldighed er et værdiord i Børnehuset Himmelblå. Det pædagogiske personale ser, børnene profiterer af at være i et inkluderende miljø, hvor vi er sammen på tværs af almen- og § 32 dagtilbud. Det pædagogiske personale skaber mulighed for en bred vifte af læringsmiljøer, hvor børnene indgår i inkluderende fællesskaber på tværs af alder, stuer, køn og interesser.

Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer

Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiver og deres forskellige forudsætninger samt børnefællesskabet og børnegruppens sammensætning. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske personale arbejder bevidst med både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner, så børnenes trivsel og læring er i fokus i alle situationer.

Udgangspunktet for børns læring er et trygt og inspirerende pædagogisk læringsmiljø. Læringsmiljøer, både ude og inde, skal understøtte de værdier den pædagogiske praksis bygger på, den faglige tilgang til den aktuelle børnegruppe samt den kvalitet vi gerne vil opnå.

Børnemiljøer er et begreb der dækker over det samlede fysiske, psykiske og æstetiske miljø. Begrebet skal forstås bredt og kan fx omhandle støjniveau, indeklima, plads til udfoldelse og stille aktiviteter, stuerne indretning, og størrelse samt legeplads og udendørs læringsmiljøer.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Det pædagogiske personale har faglige og didaktiske overvejelser om, hvordan der skabes læring hele dagen gennem leg og læringsmiljøer.

Læringsmiljøerne justeres efter børnesammensætningen og børnenes individuelle forudsætninger. Vi anvender Børnesynet og KVALid til justering af læringsmiljøerne.

Det pædagogiske personale arbejder ud fra faglig viden om børnehavebørn aktuelle udviklingsniveau og neuropædagogisk tilgang i indretning af læringsmiljøer både indenfor og på legepladsen.

Forældresamarbejde

Samarbejdskultur er et fælles ansvar mellem institutionen og hjemmet som understøtter det pædagogiske arbejde. Dette gør vi ved at inddrage forældrenes viden og personalets faglighed om børns læring, trivsel, udvikling og dannelse og centrere samarbejdet om dette.

Det kan også involvere, at personalet informerer forældrene om det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet, og at det pædagogiske personale vejleder forældrene efter behov og understøtter barnets læring i familien. Samarbejdet skal være baseret på tillid, tilpasses den enkelte families behov og have fokus på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Der er etableret en systematik for afholdelse af møder og arrangementer, hvor det pædagogiske personale og forældre indgår i samarbejdet og dialog om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det pædagogiske personale giver forældre og forældrebestyrelsen indsigt i og viden om børnehavens dagligdag, herunder pædagogiske refleksioner.

Det pædagogiske personale vejleder (ved behov og afstemt efter de enkelte forældre) respektfuld forældrene i, hvordan de kan understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse derhjemme fx ved at fortsætte, supplere og udvide aktiviteter, der er aftalt på opstartsmøder, sprogscreening, behandlingsmøder og med tværfaglige samarbejdspartnere.

Vi anvender kommunikationsplatformen Aula, som giver forældrene mulighed for at følge med i børnenes hverdag og den pædagogiske praksis i dagtilbuddet.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det understøtter læring, udvikling, trivsel og dannelse hos børn i udsatte positioner. Med børn i udsatte positioner menes der bl.a. børn med svag socioøkonomisk baggrund og med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, men udsathed er et dynamisk fænomen, og alle børn kan, i perioder, opleve at stå uden for børnefællesskabet i løbet af deres tid i dagtilbud. Børn i udsatte positioner har i særlig grad brug for at blive mødt med positive forventninger og opleve, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. De skal udfordres og opleve mestring i voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter. Kvaliteten af samspillet mellem barnet og det pædagogiske personale samt den generelle kvalitet i dagtilbuddet har særlig stor betydning for børn i udsatte positioner.

Alle børn er unikke og har forskellige forudsætninger. Derfor tilrettelægger vi den pædagogiske praksis således, at alle har lige deltagelsesmuligheder i betydningsfulde fællesskaber. Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Det pædagogiske personale reflekterer og handler på at justere læringsmiljøet, så alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Indretning af det pædagogiske læringsmiljø er fleksibel og tilpasses børn med behov for en ekstra indsats fx mindre spisegrupper- og sproggrupper.

Det pædagogiske personale inddrager familien og yder et ekstra nært forældresamarbejde. Vi møder barnet med positive forventninger og understøtter barnet i at være en aktiv del af børnefællesskaberne.

Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så børnene oplever sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole og skolefritidsordning (SFO)/fritidshjem. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng på tværs sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, SFO/fritidshjem og skole. Det sidste år i dagtilbud skal det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges, så de kommende SFO børn er klar til at overgangen til skole. Det handler bl.a. om, at børnenes nysgerrighed stimuleres, og at børnene støttes i fx at fordybe sig og være vedholdende. Dagtilbuddets arbejde med børnenes trivsel, deltagelse i børnefællesskaber og evner til at danne relationer er desuden en vigtig del af det skoleforberedende arbejde.

De vigtige overgange i børns liv, har stor betydning for deres trivsel og arbejdet med at forberede børn på denne overgang er en stor del af deres børnehveliv. Arbejdet understøtter børns lyst til at lære og giver dem mod på nye oplevelser.

Samarbejdet med lokalsamfundet kan indebære forløb med biblioteker, idrætsforeninger, museer, plejehjem, erhvervsliv mfl. Det er det pædagogiske personale der sikrer, at eventuelle samarbejder, foregår indenfor den pædagogiske ramme, samt at de altid har børns trivsel, læring, dannelse og udvikling for øje.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Børnehuset Himmelblå samarbejder bredt med lokalmiljøet ud fra pædagogiske overvejelser omkring hvilke læringsmiljøer og aktiviteter der er relevante for børnene, for at børnene kan få oplevelser og erfaringer med de udvalgte steder og begivenheder i lokalmiljøet.

Vi deltager og samarbejder med bibliotek ved og med arrangementer der bla. styrker børnenes glæde for sprog, kunst og sociale fællesskaber.

Vi har et velfungerende samarbejde med forældre, dagpleje, SFO og skole i forbindelse med børns overgange. Overgange til SFO – og skoler beskrives i Hjernen & Hjertet.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer plus evalueringskultur, samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer plus evalueringskultur. De seks læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden og forekommer ikke som adskilte temaer. Vi arbejder ud fra en bred læringsforståelse, som særligt er kendetegnet ved nærværende voksne, som har opmærksomhed på børnenes behov og initiativer. Vi arbejder med mindre læringsmiljøer, hvor vi skaber muligheder og tilbud til børnene, som støtter deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Et vigtigt aspekt i dette arbejde er evaluering, hvorfor dette præsenteres først herunder.

Evalueringskultur

I Brønderslev Kommunes dagtilbud forholder vi os løbende til vores pædagogiske praksis. Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø, børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis og dokumentation heraf, styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppens behov.

Hos os betyder det at vi...

Vores mål er en tydelig systematisk evalueringskultur, der er dynamisk.

Vi anvender metoderne SMITTE, KVALid og er på øvebanen i "Forms" som et systematisk evalueringsredskab.

For at kvalificere vores evalueringer anvender vi, som et nyt tiltag "Forms" til dataindsamling i forbindelse med 3. måneders møder i børnehaven, både som er et inspirationsmateriale til pædagogisk arbejde med børneperspektiver, og en systematisk til at trække erfaringer ud fra til justeringer i praksis.

I Børnehuset Himmelblås evalueringskultur indgår bla. interview og spørgeskemaer til børn og forældre. Sammenholdt med det pædagogiske personalets iagttagelser og oplevelser af børnenes udbytte af leg og læring.

Det pædagogiske personale er opmærksom på at interview, spørgeskemaer "Forms" og dokumentation mv. er et øjebliksbillede og en vejviser.

Alle data indgår i evalueringsprocessen sammen med det pædagogiske personale refleksioner over egen pædagogiske praksis.

Evalueringen af temaer er med på forældrebetjningsmøder, for at kvalificere vores pædagogiske praksis.

Den pædagogiske dokumentation af overordnede temaer, såsom billede collager der beskriver og viser læringsmiljøet samt SMITTE metoden, sendes ud på Aula.

Evalueringer af vores overordnede pædagogiske temaer kommer til at indgå i den dynamiske Styrkede Pædagogiske Læreplan, som det pædagogiske personalets arbejdsredskab.

Det pædagogiske personale har valgt at garderoben er et fast evalueringspunkt. Vi evalueret ud fra de 6 læreplanstemaer og KVALid på personale- og i forældrebetjningsmøder. Vi har evalueret pædagogisk praksis i garderoben, hvor vi har erfaret, at der skal være en voksen og få børn for at der er kvalitet til stede i samvær og læring for barnet. Vores mål er, at børnene er selvhjulpne, når de begynder i skole.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hos os betyder det at vi...

Vi retter lyskeglen på børnenes selvhjulpenhed i garderoben.

Det pædagogiske personale arbejder med henblik på genkendelighed, en stigende sværhedsgrad, der er afstemt efter det enkelte barns forudsætninger.

Det pædagogiske personale motiverer og guider børnene til at prøve selv, men graden af vores insisteren og hjælp varierer.

Det pædagogiske personale anvender ICDP til at møde børnene positivt og til at give den rette støtte og udfordring i fht. barnets udviklingsniveau.

Det pædagogiske personale opfordrer og hjælper børnene til at prøve selv, og de kombinerer verbal og visuel guidning, samt motiverer børnene til at hjælpe hinanden.

Læringsmiljøet understøtter, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder på tværs af bl.a. aldersmæssige, kønsmæssige, sociale og kulturelle kategorier.

I forældresamarbejdet beder vi forældrene understøtte deres børns udvikling og læring, ved at motivere og lade børnene gøre de ting de reelt selv kan.

Vi vil anvende observationer og interview til at give et mangfoldigt indblik i børnenes perspektiver.

I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger.

Læringsmiljøet omkring det enkelte barn bygger på en tværfaglig viden og indsats. Læringsmiljøet understøttes af faglig viden om neuropædagogik, visuel struktur og sansintegration for eksempel i garderoben, hvor der skabes et genkendeligt læringsmiljø med mange gentagelser, fast struktur og ro.

Det pædagogiske personale justerer sig, reflekterer og tilpasser læringsmiljøet i forhold til det enkelte barn, da børnene i §32 kan komme med forskellige udviklingsniveauer og udgangspunkter for dagen.

Forældresamarbejdet bygger på en tæt dialog om børnenes personlige udvikling i §32. Da børnene ofte har brug for genkendelighed i læringsmiljøerne, det kunne være i

garderoben i forhold til "hvordan tager jeg mine sko på", for den nye læring bliver lagret hos børnene.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale er opmærksomme på garderoben som sociallæringsrum og motiverer børnene til selvhjulpenhed.

I garderoben arbejder vi pædagogisk med relationer, vente på tur, hjælpe hinanden, og lytte til hinanden.

Læringsmiljøet i garderoben understøtter, at alle børn trives og oplever at høre til i sociale fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource.

Læringsmiljøet understøtter, at alle børn udvikler empati og relationer, der bidrager til demokratisk dannelse.

Det pædagogiske personale forholder sig reflekterende til barnets udvikling og behov, og tilpasser praksis herefter.

Det pædagogiske personale har dialoger med børnene om mangfoldighed og forskellighed, som er afstemt efter børnenes alder og kunnen. Personalet er bevidste om at være positive rollemodeller for børnene og forholder sig åbent og nysgerrigt til det, der er anderledes.

For at højne kvaliteten af det sociale samspil i garderoben, vil det pædagogiske personale gå på opdagelse og være nysgerrige på børnenes perspektiver for at justere og kvalificere vores pædagogiske praksis.

Evalueringen af temaet social udvikling sker på stuemøder, her anvendes fx relationscirklen. Stuerne laver systematisk relationscirklen sammen med 5 børn, inden stuemøder, for at være undersøgende og nysgerrige på, om børnene har relationer og trives i børnefællesskabet. Relations cirklen og børnenes udsagn evalueres og er med til at kvalificere den pædagogiske praksis.

- I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger. I det pædagogiske læringsmiljø bliver børnene sammensat i grupper ud fra en viden om det enkelte barns forudsætninger og deltagelsesmuligheder.
- Det pædagogiske personale har en faglig viden og forståelse for sanseintegrationsforstyrrelser og kognitive funktionsnedsættelser og arbejder bevidst med tætte relationer til både børn og forældre for at skabe tryghed, trivsel og mulighed for læring.

- Det pædagogiske personale arbejder bevidst med at nedregulere, afstemme og oversætte de sociale spilleregler børnene møder i forskellige fællesskaber i løbet af dagen eks. når de er på legepladsen eller står i kø til håndvasken.
- Forældresamarbejdet bliver relevant i forhold til at have en tæt og daglig dialog for at skabe de bedste læringsmuligheder for barnet i løbet af dagen. Det kunne f.eks. være ved at forældrene giver besked, hvis barnet har sovet dårligt, så det pædagogiske personale har mulighed for at tilpasse læringsmiljøer herefter.

Kommunikation og sprog

Hos os betyder det at vi...

Pædagogiske mål for læreplanstematet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Det pædagogiske personale tager udgangspunkt i garderobesituationen. Det pædagogiske personale støtter alle børn i at udvikle et sprog, der bidrager til, at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden

Vi er opmærksomme på børnenes initiativer, ord og handlinger, både verbalt og nonverbalt. Der sættes ord på handlinger og intentioner og anviser handlemuligheder.

Det pædagogiske personale bruger disse som udgangspunkt til at gøre en rutinesituation i garderoben til et legende sproglig læringsmiljø og motiverer til dialog om, hvad børnene er optaget af fx at lave legeaftaler, årstiden og påklædning.

Forældrene involveres i at understøtte deres børns sproglige udvikling gennem opslag på Aula med fx ugens ord og aktiviteter.

Det pædagogiske personale understøtter og udvider børnenes sproglige udvikling og nysgerrighed med åbne spørgsmål og gennem dialogisk læsning og samtaler.

I samarbejde med biblioteket, anvender vi bla. sprogstartsmaterialet Sprogstart, hvor der både er leg, ord og motorik. Det pædagogiske personale arbejder ud fra Brønderslev Kommunes sprogstrategi, med sproglige vurderinger inden 3,4 år og igen ved 5 år. Her analyseres børnenes sproglig og kommunikative udvikling.

Der er tre sprogpædagoger, som har mindre sproggrupper, med særligt fokus på målrettet sprogstimulerende aktiviteter.

Er der behov for yderligere indsats samarbejder vi med forældre, logopæd eller PPR.

- I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger. Det pædagogiske personale tilrettelægger læringsmiljøer, der tilgodeser den sproglige udvikling hos det enkelte barn det kunne være rim/remser, oplæsning eller sange. Den sproglige udvikling understøttes af piktogrammer og tegn-til-tale. Hos børn med sproglige udfordringer tager læringsmiljøet udgangspunkt i et tværfagligt samarbejde

med ergoterapeut og talepædagog, hvor det pædagogiske personale tilrettelægger og udfører læringsmiljøet ud fra de faglige anbefalinger. Der er en tæt tværfaglig sparring for at tilgodese trivsel og udvikling hos barnet, hvor forældrene også inddrages.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hos os betyder det at vi...

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelsen udgår fra kroppen. Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen, - gennem ro og bevægelse - lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

I Børnehuset Himmelblå har vi mange alsidige læringsmiljøer, der styrker børnenes sanser og udvikler fin- og grovmotorik. Vi har bla. gymnastiksal med ex. motorikbane, en spændende legeplads, med cykelbane, klatretræer, en bakke man fx kan rulle ned af, boldbane, gynger, sansebane og mindre læringsmiljøer, med fx. Lego, sakse og blyanter.

Det pædagogiske personale arbejder bevidst med at motivere og være med legende, eller gøre alle børn nysgerrige på at deltage aktivt på deres niveau med de erfaringer og ressourcer de besidder.

Børnene motiveres til, at få mangfoldige sensoriske og kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber. Det pædagogiske personale understøtter, er nærværende og veksler mellem at være på sidelinjen, klar til at guide, det enkelte barn og skaber fleksible inkluderende læringsmiljøer.

Det pædagogiske personale er nysgerrigt og følger bevidst børnenes bevægelsesinitiativer og interesser, så børnene oplever selv- og medbestemmelse og glæde, som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Forældre inddrages som samarbejdspartnere med hensyn til at give børnene gode betingelser for bevægelse, ved at dele pædagogiske overvejelser om bevægelsesvenlig påklædning, værdien af risikoorienteret leg fx klatre i æbletræet, og det at udfordre og følge børnenes bevægelsesmæssige glæde og interesse.

- I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger. Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i neuropædagogisk viden og tilgang om kognitive funktionsnedsættelser og

sanseintegrationsforstyrrelser. Det pædagogiske personale arbejder bevidst med det enkelte barn og justere sig efter hvad det enkelte barn har behov for den pågældende dag. Det pædagogiske personale er bevidste om at bevægelse er ikke blot bevægelse, men det kunne være et manglende udtryk for kropsfornemmelse og følelsesmæssige stemninger.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskers forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hos os betyder det at vi...

I Børnehuset Himmelblå har vi en varieret legeplads der indeholder både gamle træer, træstammer, store sten, græs bakker og bålplads. Børnehuset Himmelblå ligger i gåafstand fra skov og sø. Vi har fokus på at implementere naturen og nærmiljøet omkring os som et læringsmiljø for børnene.

I Børnehuset Himmelblå har vi et lille hønsehold, hvor børnene dagligt hjælper med pasning og indsamling af æg. Børnene lærer om hønsenes livscyklus og har oplevet, at der er udruget kyllinger. Forældrene er involveret i weekend fordring af hønsene.

Læringsmiljøet med et rigt dyreliv, blomster, græsser og årstiderne understøttes af det pædagogiske personale sammen med børnene gennemfører læringsmiljøer og aktiviteter, hvor børnene motiveres og opfordres til at være nysgerrighed, undersøgende, hvor der fx eksperimenteres med vand, i forskellige temperaturer.

Det pædagogiske personale samtaler med børnene i et lærings- og dannelsesperspektiv og er nysgerrige og følger børnenes initiativer fx. børn der finder insekter under sten, insekterne identificeres, der tales om form, farve, livscyklus. Oplysningerne søges via bøger og iPad.

I Børnehuset Himmelblå er vi bevidst om, at vi skal passe på vores natur og beskytte dyrelivet. Vi taler med børnene om, at vi ikke smider madpakkepapir/affald i naturen.

Alle børn får konkrete erfaringer og oplevelser med naturen, nærmiljøet, som stimulerer og udvikler deres nysgerrighed og motivation til at udforske, og få erfaring og læring med natur, udeliv og science.

- I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger. I §32 inddrages naturen dagligt i det pædagogiske læringsmiljø, hvor naturen understøtter de foregående læreplanstemaer, ofte anvendes ladcykler til børn, der ikke har energi til længere gåture.

- Udelivet og naturen bruges i §32 til at præsentere forandringer f.x et nyt barn i gruppen, da udelivet og naturen kan give mulighed for differenceret deltagelse for børnene.

Der er lavet lærings LOOP på Natur, udeliv og science over temaet vand.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Til arbejdet med dette læreplansmål kan der findes inspiration i tematikkerne i KVALid materialet:

- Det pædagogiske læringsmiljø
- Barnesyn
- Sammenhænge og overgange
- Leg
- Børnefællesskaber

Hos os betyder det at vi...

I det pædagogiske arbejde med kultur, æstetik og fællesskaber har det pædagogiske personale, måltidet og dets rutiner, som et fælles læringsmiljø. Vi spiser i et fællesskab og børnene hjælper med borddækning og med fx lærer at hælde vand i små vandkander og sætte dem på bordene. Lære at tælle hvor mange krus, kander og bestik der skal bruges.

Børnene sidder fordelt ved flere borde. Ved alle borde sidder der børn i alle aldre, således de yngste kan spejle sig i de ældre, og de ældre kan hjælpe og guide de yngre. Det pædagogiske personale er fordelt ved bordene.

Det pædagogiske personale er opmærksom på alle børn og deres initiativer under måltidet, så alle børn kan mestre mest muligt, de taler med børnene om det, de gerne vil mestre fremover det kan fx være selvhjulpenhed i fht. at pakke sin mad ud, sende små vandkander rundt.

Demokrati i fht. at børnene vælger, hvad de vil spise, sammensætte og smage på. Det pædagogiske personale anerkender børnenes forskellige spisevaner. De er nysgerrige og lærende ift. børn forskellige madkulturer og spisevaner.

Under måltidet opfordres, støttes og guides børnene i dialogen. Det pædagogiske personale udvider dialogen under måltidet ved at spørge og lytte til børnene.

Børnene lærer at lytte og hjælpe hinanden samt spørge fx vil du sende vandkanden videre til mig.

I fht. børn der fx er nye i børnehaven, prioriterer vi, at de sidder sammen med eller i umiddelbar nærhed af en velkendt voksen, der lærer og guider barnet. Vi vurderer placeringen ved bordet, samt om der skal være en god ven ved bordet i fht. at give barnet den bedst mulige oplevelse af måltidet og fællesskabet.

I §32 er det pædagogiske arbejde tilrettelagt efter det enkelte barns forudsætninger.

Det pædagogiske personale tilrettelægger læringsmiljøer, hvor børnene får mulighed for at sanse nye oplevelser gennem forskellige materialer fx at undersøge og eksperimentere og sanse med sin mad. Børnene indgår i forskellige fællesskaber ud fra de forudsætninger de har.

Det pædagogiske personale tilrettelægger den pædagogiske ramme, hvor børnene i læringsmiljøet har mulighed for at udtrykke sig æstetisk både individuelt og i små fællesskaber.

Det pædagogiske personale har arbejdet med eventyr i æstetiske udtryksformer og Legekunst.

Der er lavet lærings LOOP på legekunst/kunstgødning, et nationalt projekt:

www.legekunst.nu.

Læringsmiljøer ift. garderobe og måltidet evalueres på personale- og stuemøder.